

تکلیف اول

1. تفاوت معماری وان نیومن و هاروارد

معماری وان نیومن

- حافظه مشترک: برنامه‌ها و داده‌ها در یک حافظه مشترک ذخیره می‌شوند.
- مسیر داده مشترک: یک مسیر داده برای انتقال دستورالعمل‌ها و داده‌ها استفاده می‌شود.
- سادگی طراحی: طراحی ساده‌تر و ارزان‌تر است.

مزایا

- سادگی و هزینه کمتر: به دلیل استفاده از یک حافظه و مسیر داده مشترک، طراحی و پیاده‌سازی آن ساده‌تر و ارزان‌تر است.
- انعطاف‌پذیری: می‌تواند برای انواع مختلف برنامه‌ها استفاده شود.

معماری هاروارد

- حافظه جداگانه: برنامه‌ها و داده‌ها در حافظه‌های جداگانه ذخیره می‌شوند.
- مسیر داده جداگانه: مسیرهای داده جداگانه برای انتقال دستورالعمل‌ها و داده‌ها وجود دارد.
- کارایی بالاتر: به دلیل جداسازی حافظه و مسیر داده، کارایی بالاتری دارد.

مزایا

- کارایی بالاتر: به دلیل جداسازی حافظه و مسیر داده، می‌تواند به طور همزمان به دستورالعمل‌ها و داده‌ها دسترسی داشته باشد که منجر به کارایی بالاتر می‌شود.
- امنیت بیشتر: جداسازی حافظه برنامه و داده‌ها می‌تواند امنیت بیشتری فراهم کند.

این تفاوت‌ها و مزایا باعث می‌شوند که هر کدام از این معماری‌ها در شرایط و کاربردهای خاصی مناسب‌تر باشند.

2. تفاوت‌های بین میکروکنترلر و میکروپروسسور

تفاوت‌های اصلی بین معماری میکروکنترلر و میکروپروسسور چیست؟

- میکروکنترلر:
  - یکپارچگی بالا: شامل CPU، حافظه (RAM و ROM)، و ورودی/خروجی‌ها (I/O) در یک تراشه واحد است.
  - طراحی برای کاربردهای خاص: معمولاً برای کنترل دستگاه‌های خاص و وظایف مشخص طراحی شده‌اند.
  - مصرف انرژی کم: به دلیل طراحی بهینه برای وظایف خاص، مصرف انرژی کمتری دارند.
- میکروپروسسور:
  - انعطاف‌پذیری بالا: شامل CPU است و نیاز به اجزای خارجی مانند حافظه و I/O دارد.
  - طراحی برای کاربردهای عمومی: معمولاً برای انجام وظایف عمومی و پردازش‌های پیچیده طراحی شده‌اند.
  - مصرف انرژی بیشتر: به دلیل نیاز به اجزای خارجی و پردازش‌های پیچیده، مصرف انرژی بیشتری دارند.

• میکروکنترلر:

○ کاربرد: کنترل دستگاه‌های خانگی مانند ماشین لباسشویی.

○ توضیح: میکروکنترلرها به دلیل یکپارچگی بالا و مصرف انرژی کم، برای کنترل دستگاه‌های خانگی که نیاز به وظایف مشخص و ساده دارند، مناسب‌تر هستند.

• میکروپروسسور:

○ کاربرد: کامپیوترهای شخصی.

○ توضیح: میکروپروسسورها به دلیل انعطاف‌پذیری بالا و توانایی انجام پردازش‌های پیچیده، برای کامپیوترهای شخصی که نیاز به انجام وظایف متنوع و پیچیده دارند، مناسب‌تر هستند.

مصرف انرژی و هزینه

• مصرف انرژی و هزینه کمتر: میکروکنترلرها به دلیل طراحی بهینه برای وظایف خاص، مصرف انرژی و هزینه کمتری دارند.

• کاربردهای مهم: این تفاوت‌ها در کاربردهایی که نیاز به مصرف انرژی کم و هزینه پایین دارند، مانند دستگاه‌های قابل حمل و سیستم‌های تعبیه‌شده، اهمیت پیدا می‌کنند.

3. جدول تبدیل اعداد

Decimal	Binary	Hexadecimal
1277	10011111101	4FD
3873	111100110001	111100110001
35421	1000101001011101	8A5D
8228	10000000100100	2024

4. محاسبه عبارت‌ها

I. $0b1111101 + 0b110010101$

جمع دودویی:

ابتدا اعداد را زیر هم قرار می‌دهیم:

```

110010101
+   1111101
-----

```

از سمت راست به چپ جمع می‌کنیم:

(و 1 به ستون بعدی 0) $1 + 1 = 10$

$0 + 0 + 1 = 1$

$1 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

$1 + 0 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

$1 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

$1 + 0 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

$1 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

$1 + 1 = 10$ (و 1 به ستون بعدی 0)

نتیجه نهایی:

1000010010

بنابراین، $0b1111101 + 0b110010101 = 0b1000010010$

II. 0x4B4 + 0x5FD

جمع هگزادسیمال:

ابتدا اعداد را زیر هم قرار می دهیم:

0x4B4
+ 0x5FD

از سمت راست به چپ جمع می کنیم:

$D + 4 = 11 + 4 = 15$ (F)

$F + B = 15 + 11 = 26$ (1A، 1 به ستون بعدی 1A)

$5 + 4 + 1 = 10$ (A)

نتیجه نهایی:

0xAB1

بنابراین، $0x4B4 + 0x5FD = 0xAB1$

III. 0x2B7 – 0x59E

تفریق هگزادسیمال:

ابتدا اعداد را زیر هم قرار می دهیم:

0x2B7
- 0x59E

از سمت راست به چپ تفریق می‌کنیم:

7 - E (نیاز به قرض گرفتن داریم)
17 - E = 9
B - 9 = 2
2 - 5 (نیاز به قرض گرفتن داریم)
12 - 5 = 7

نتیجه نهایی:

-0x2E7

بنابراین، $0x2B7 - 0x59E = -0x2E7$

IV. 0b1011000011 - 0xF1 (به روش مکمل دو)

تبدیل 0xF1 به مکمل دو:

ابتدا عدد هگزادسیمال را به دودویی تبدیل می‌کنیم:

0xF1 = 0b11110001

سپس عدد دودویی را به مکمل دو تبدیل می‌کنیم:

1. معکوس کردن بیت‌ها:

0b11110001 -> 0b00001110

2. اضافه کردن 1 به نتیجه:

0b00001110 + 1 = 0b00001111

بنابراین، مکمل دو عدد 0xF1 برابر است با 0b00001111.

انجام عملیات تفریق:

1. انجام عملیات جمع با مکمل دو:

```
0b1011000011
+ 0b00001111
-----
```

2. جمع از سمت راست به چپ:

```
1 + 1 = 10 (و 1 به ستون بعدی 0)
1 + 1 = 10 (و 1 به ستون بعدی 0)
0 + 1 + 1 = 10 (و 1 به ستون بعدی 0)
0 + 1 + 1 = 10 (و 1 به ستون بعدی 0)
0 + 0 + 1 = 1
1 + 0 = 1
0 + 0 = 0
1 + 0 = 1
1 + 0 = 1
```

نتیجه نهایی:

```
0b110000010
```

بنابراین، $0b1011000011 - 0xF1 = 0b110000010$

$V. 0x4B8 - 0x1A3$ (به روش دلخواه)

تفریق هگزادسیمال:

ابتدا اعداد را زیر هم قرار می‌دهیم:

```
0x4B8
- 0x1A3
-----
```

از سمت راست به چپ تفریق می‌کنیم:

```
8 - 3 = 5
B - A = 1
4 - 1 = 3
```

نتیجه نهایی:

```
0x315
```

بنابراین، $0x4B8 - 0x1A3 = 0x315$

تحلیل محدوده آدرس:

- محدوده آدرس: 3200H تا 41FFH
- ظرفیت حافظه: 4K = 4096 بایت = 1000H بایت
- بیت‌های آدرس مورد نیاز: 12 بیت (برای 4K)

محاسبه خطوط آدرس:

- آدرس شروع: 3200H = 0011 0010 0000 0000
- آدرس پایان: 41FFH = 0100 0001 1111 1111

طراحی مدار:

```

A15  -----|
A14  -----|
A13  -----|AND>----|
A12  -----|      |
        |      |
A11  -----\      |
A10  -----| Half  |
A9   -----/ Adder |-----> CS (Chip Select)
        |      |
A8   -----|      |
        |      |
| 3200H-41FFH |    |
| -----|

```

توضیحات

- نیاز به بررسی بیت‌های بالای آدرس (A15-A12) برای تشخیص محدوده
- استفاده از Half-Adder برای مقایسه بیت‌های میانی
- خروجی CS فقط در محدوده آدرس مورد نظر فعال می‌شود
- بیت‌های پایین (A11-A0) مستقیماً به حافظه متصل می‌شوند

6. مقایسه معماری RISC و CISC

معماری RISC (Reduced Instruction Set Computer)

- تعداد دستورات کمتر: مجموعه دستورات کوچک و ساده.
- اجرای سریع‌تر: هر دستورالعمل معمولاً در یک سیکل ساعت اجرا می‌شود.
- طراحی ساده‌تر: طراحی ساده‌تر و بهینه‌تر برای پردازش سریع.
- استفاده بیشتر از حافظه: به دلیل تعداد دستورات کمتر، برنامه‌ها ممکن است طولانی‌تر باشند و حافظه بیشتری مصرف کنند.

معماری (CISC (Complex Instruction Set Computer

- تعداد دستورات بیشتر: مجموعه دستورات بزرگ و پیچیده.
- اجرای کندتر: برخی از دستورالعمل‌ها ممکن است چندین سیکل ساعت برای اجرا نیاز داشته باشند.
- طراحی پیچیده‌تر: طراحی پیچیده‌تر و نیاز به مدارهای کنترلی بیشتر.
- استفاده کمتر از حافظه: به دلیل تعداد دستورات بیشتر، برنامه‌ها معمولاً کوتاه‌تر هستند و حافظه کمتری مصرف می‌کنند.
- مثال‌ها: x86، VAX

مقایسه و انتخاب

- کارایی: معماری RISC به دلیل اجرای سریع‌تر دستورالعمل‌ها، در کاربردهایی که نیاز به پردازش سریع دارند، مناسب‌تر است.
- پیچیدگی: معماری CISC به دلیل پیچیدگی بیشتر، در کاربردهایی که نیاز به دستورات پیچیده و متنوع دارند، مناسب‌تر است.
- مصرف انرژی: معماری RISC به دلیل طراحی ساده‌تر و اجرای سریع‌تر، مصرف انرژی کمتری دارد و برای دستگاه‌های قابل حمل مناسب‌تر است.
- انعطاف‌پذیری: معماری CISC به دلیل مجموعه دستورات بزرگ‌تر، انعطاف‌پذیری بیشتری دارد و برای کاربردهای عمومی مناسب‌تر است.

نتیجه‌گیری

انتخاب بین RISC و CISC بستگی به نیازهای خاص کاربرد دارد. اگر نیاز به پردازش سریع و مصرف انرژی کم دارید، معماری RISC مناسب‌تر است. اگر نیاز به انعطاف‌پذیری و دستورات پیچیده دارید، معماری CISC مناسب‌تر است.

7. برنامه به زبان اسمبلی برای تبدیل مقدار 0xfd به دسیمال و ذخیره ارقام در آدرس‌های مشخص شده

```
ORG 0x1000
LDA 0x315
MOV B, A
```

- `ORG 0x1000`: تعیین آدرس شروع برنامه در حافظه.
- `LDA 0x315`: بارگذاری مقدار موجود در آدرس 0x315 به داخل رجیستر A.
- `MOV B, A`: کپی کردن مقدار رجیستر A به رجیستر B.

```
MVI C, 0x0A
CALL DIVIDE
STA 0x322
```

- `MVI C, 0x0A`: مقدار 10 را به رجیستر C منتقل می‌کند.
- `CALL DIVIDE`: فراخوانی زیرروال تقسیم برای تقسیم مقدار در رجیستر A بر 10.
- `STA 0x322`: ذخیره نتیجه تقسیم در آدرس 0x322.

```
MOV A, B
```

CALL DIVIDE

STA 0x323

- MOV A, B : کپی کردن مقدار رجیستر B به رجیستر A.
- CALL DIVIDE : فراخوانی زیرروال تقسیم برای تقسیم مقدار در رجیستر A بر 10.
- STA 0x323 : ذخیره نتیجه تقسیم در آدرس 0x323.

MOV A, B

STA 0x324

- MOV A, B : کپی کردن مقدار رجیستر B به رجیستر A.
- STA 0x324 : ذخیره مقدار رجیستر A در آدرس 0x324.

پایان برنامه:

HLT

- HLT : توقف اجرای برنامه.

زیرروال تقسیم:

DIVIDE:

MOV D, A

MVI A, 0x00

DIV_LOOP:

CMP C

JC DIV_END

SUB C

INR A

JMP DIV_LOOP

DIV_END:

MOV B, D

RET

- DIVIDE : : شروع زیرروال تقسیم.
- MOV D, A : کپی کردن مقدار رجیستر A به رجیستر D.
- MVI A, 0x00 : مقداردهی رجیستر A به صفر.
- DIV_LOOP : : شروع حلقه تقسیم.
- CMP C : مقایسه مقدار رجیستر A با رجیستر C.
- JC DIV_END : اگر مقدار A کمتر از C باشد، به DIV_END بپر.
- SUB C : کم کردن مقدار C از A.
- INR A : افزایش مقدار A به اندازه 1.

- JMP DIV_LOOP : بازگشت به ابتدای حلقه.
- DIV_END : پایان حلقه تقسیم.
- MOV B, D : بازگرداندن مقدار اصلی A به رجیستر B.
- RET : بازگشت از زیرروال.

این برنامه مقدار 0xfd را از آدرس 0x315 بارگذاری کرده و آن را به دسیمال تبدیل می‌کند. سپس ارقام دسیمال را در آدرس‌های 0x322، 0x323 و 0x324 ذخیره می‌کند. رقم کم ارزش در آدرس 0x322، رقم میانی در آدرس 0x323 و رقم با ارزش بالا در آدرس 0x324 ذخیره می‌شود.

8. برنامه به زبان اسمبلی برای محاسبه فاکتوریل یک عدد صحیح بین 0 تا 5

```
ORG 0x1000
LDA 0x400
CALL FACTORIAL
STA 0x401
HLT
```

- ORG 0x1000 : شروع برنامه از آدرس 0x1000.
- LDA 0x400 : بارگذاری مقدار از آدرس 0x400 به رجیستر A.
- CALL FACTORIAL : فراخوانی زیرروال محاسبه فاکتوریل.
- STA 0x401 : ذخیره نتیجه در آدرس 0x401.
- HLT : توقف اجرای برنامه.

FACTORIAL:

```
MOV B, A
MVI A, 0x01
MOV C, A
```

- MOV B, A : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر B.
- MVI A, 0x01 : مقدار 1 را به رجیستر A منتقل می‌کند.
- MOV C, A : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر C.

CHECK_ZERO:

```
CMP B
JZ RETURN_ONE
```

- CMP B : مقایسه مقدار رجیستر A با رجیستر B.
- JZ RETURN_ONE : اگر مقدار B صفر باشد، به برچسب RETURN_ONE پرش می‌کند.

CALC_FACTORIAL:

```
CMP B
JZ END_FACTORIAL
```

```
MOV D, B
DEC D
MOV B, D
MOV D, C
MOV A, D
MOV E, B
CALL MULTIPLY
MOV C, A
JMP CALC_FACTORIAL
```

- `CMP B` : مقایسه مقدار رجیستر A با رجیستر B.
- `JZ END_FACTORIAL` : اگر مقدار B صفر باشد، به برچسب `END_FACTORIAL` پرش می‌کند.
- `MOV D, B` : کپی مقدار رجیستر B به رجیستر D.
- `DEC D` : کاهش مقدار رجیستر D به اندازه 1.
- `MOV B, D` : کپی مقدار رجیستر D به رجیستر B.
- `MOV D, C` : کپی مقدار رجیستر C به رجیستر D.
- `MOV A, D` : کپی مقدار رجیستر D به رجیستر A.
- `MOV E, B` : کپی مقدار رجیستر B به رجیستر E.
- `CALL MULTIPLY` : فراخوانی زیرروال ضرب.
- `MOV C, A` : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر C.
- `JMP CALC_FACTORIAL` : پرش به برچسب `CALC_FACTORIAL` برای تکرار محاسبات.

`END_FACTORIAL :`

```
MOV A, C
RET
```

- `MOV A, C` : کپی مقدار رجیستر C به رجیستر A.
- `RET` : بازگشت از زیرروال.

`RETURN_ONE :`

```
MVI A, 0x01
RET
```

- `MVI A, 0x01` : مقدار 1 را به رجیستر A منتقل می‌کند.
- `RET` : بازگشت از زیرروال.

`MULTIPLY :`

```
MVI H, 0x00
MVI L, 0x00
MOV D, A
MOV E, B
CALL MUL_LOOP
```

MOV A, L
RET

- MVI H, 0x00 : مقدار 0 را به رجیستر H منتقل می‌کند.
- MVI L, 0x00 : مقدار 0 را به رجیستر L منتقل می‌کند.
- MOV D, A : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر D.
- MOV E, B : کپی مقدار رجیستر B به رجیستر E.
- CALL MUL_LOOP : فراخوانی زیرروال حلقه ضرب.
- MOV A, L : کپی مقدار رجیستر L به رجیستر A.
- RET : بازگشت از زیرروال.

MUL_LOOP :

```
MOV A, D
ADD L
MOV L, A
MOV A, H
ADC H
MOV H, A
DEC E
JNZ MUL_LOOP
RET
```

- MOV A, D : کپی مقدار رجیستر D به رجیستر A.
- ADD L : جمع مقدار رجیستر L با رجیستر A.
- MOV L, A : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر L.
- MOV A, H : کپی مقدار رجیستر H به رجیستر A.
- ADC H : جمع مقدار رجیستر H با رجیستر A به همراه بیت حمل.
- MOV H, A : کپی مقدار رجیستر A به رجیستر H.
- DEC E : کاهش مقدار رجیستر E به اندازه 1.
- JNZ MUL_LOOP : اگر مقدار E صفر نباشد، به برچسب MUL_LOOP پرش می‌کند.
- RET : بازگشت از زیرروال.

این برنامه مقدار ورودی را از آدرس 0x400 می‌خواند و فاکتوریل آن را محاسبه می‌کند. نتیجه در آدرس 0x401 ذخیره می‌شود. اگر عدد ورودی صفر باشد، تابع مقدار 1 را برمی‌گرداند.